

ВѢСТНИКЪ

Выходитъ каждый
среды и субботы.
Предплату принимаютъ
въ ц. к. почтовѣи урядѣ.

Предплатеся
на цѣлый годъ 3 зол. рень.
на осмь мѣс. 2 зол. рень.
на четыре мѣс. 1 зол. рень.

ДЛЯ РУСИНОВЪ АВСТРІЙСКОЙ ДЕРЖАВЫ.

IV. Рочникъ.

„Соединенными силами.“

АВСТРІЯ.

НОВѢЙШИИ ВѢСТИ.

Менувшон субботы приѣхалъ до Вѣдня Его Бел. Царь Россіи Николай I. — Его Величество нашъ правительствующій Цесарь Францъ Іосифъ, изволили выѣхати въ ночи о годинѣ 1 съ вторымъ сыномъ ожидаемого гостя Бел. княземъ Константиномъ на встрѣчу ажъ до Прерова, где императоръ Россіи начовалъ и повитавшиса тамъ сопровождали го ажъ до Вѣдня, где нечисленни толпы народа витали оwohlъ Монарховъ радостными восклицаніями.

Нинѣ рано отѣхалса на площади передъ Іосифскимъ передмѣсткѣмъ велика войскова парада во чести высокодостоинного гостя. — До 40,000 войска выступило въ полной парадѣ. Навкраса погода спрнала сему торжеству до котрого нагромадилса непризриме число зрителѣвъ. — О годинѣ 10 появилиса Его Величество съ своимъ высокодостоиннымъ гостемъ Россіи, въ сопровожденію Великого Кнѣзя Константина, — Его Высоч. Кнѣзя Брауншвайгского и свѣтлаго штабу, складавшогося зъ колькасоть найзнакомитшихъ войсковыхъ особъ и ихъ адъютантовъ. Войсковіи музика загомонѣли, вѣтры загремѣли и всѣма прапорами отдано Величествамъ звычайный поклонъ. Его Величество нашъ Цесарь изволили цѣлымъ войскомъ особисто доводити. Громкій голосъ величественного коменданта разлагалъ са широко и далеко, нижшии начальники войскъ старали са всѣма силами исполнити ажъ наилучше коменду своего Монарха. Въ лицахъ оwohlъ Монарховъ денкло особливше задоволеніе, понеже все войско выглядало прикрасно и цѣла парада отѣхала са безъ наименшого припадку.

Кждому зъ нечисленныхъ зрителѣвъ мѣскало сердце въ груди развеселати са поглавнувши на тин лавы прихорошого войска, — исполнавшего такъ вправно и точнѣйше повелѣніа своего Высочайшого коменданта.

Еи ц. к. Высочество Архикнягиня Софіа и еи Высочество Бел. Княгиня Александра присутствовали въ откертыхъ повозахъ цѣлой парадѣ. — В. 36.

Вѣдень дна 11 мая.

Его ц. к. апост. Величество постановили высоч. рѣшеніемъ зъ дна 25 апріліа, дабы полиційное управительство отъ министерства внутреннихъ отдѣлено, и для той отрасли особенна самостоятельна, и отъ Его ц. к. Величества непосредственно зависима наивысша полиційнаа зверхность учреждена была. Время, отъ котораго дѣйствованіе еа начнетса, будетъ позднѣйше оголошено. — Начальникомъ той наивысшон полиційной зверхности благоволили Его Величество именовати генералъ-инспектора жандармеріи, ФМЛ. Іоанна Кемпенъ отъ Фунтенстаммъ, ц. к. тайного совѣтника.

— ФМЛ. гр. Дейнингенъ, ц. к. австрійскій комиссаръ въ Франкфуртѣ, получилъ отъ Его Величества командерскій крестъ ордена св. Стефана.

— Въ мѣсѣцу апріліи спалено въ Вѣднии паперовыхъ шестаковъ въ цѣнности 2,000,000 зол. ср. а тими днами зновъ 17,000,000 банкнотовъ.

Вѣстника зак. держ. и правительства выдано и розослано въ русско-нѣмецкомъ выданно:

Дна 6 Мая 1852 Часть XXVII, котра обѣнмае:

Ч. 99. Роспораженіе министерства вогослуженья и науки зъ дна 1 Мая 1852, котрымъ въ садѣствіе Бесвысоч. рѣшеніа зъ дна 27. цѣктя 1852 роспоражаются гдекотрин отмѣны закона о дегретичныхъ статскихъ испытахъ зъ дна 30. аипца 1850, Ч. 327.

Дна 7 Мая 1852 Часть XXVIII 1852:

Ч. 100. Роспораженіе министерства войны зъ дна 8. лютого 1852, котрымъ оквѣцася добропріате отъ Его Величества Бесвыс. рѣшеніемъ зъ дна 2. лютого 1852 правнаа конскрипціи и вписанъа до войсковои службы (войсковости) для войскового Погранничъа. Ред. Вѣст зак. держ.

КОРУННИИ КРАИ.

Зъ подѣ Грималова 22 апр.

У насъ отъ великой патницы зачалася друга зима, острѣйша ажъ перша; нынѣка упалъ снѣгъ по колѣна, уже троха люде въ великодный тыждень позасѣвали, та не знати, ажъ съ тѣмъ будѣ. — Пасѣки повывтавали были люди, тай знову поховали повторне до стѣбниковъ, много пчоль погнуло. — Худоба въ нашихъ сторонахъ уже не хорѣе; для того и на армарки зачали пускати. — Звожѣе начало тими днами дорожѣти; — спекуланты лѣтають всюда. —

Недалеко Голина пострадалъ одинъ селанинъ жизнь свою, который въ товариществѣ иныхъ на близкой горѣ дрова рубалъ. Въ полудне пообѣдавши положилса онъ для отпочинку на травѣ; въ мгновеніи надлетѣлъ камень шестифунтовый, оторвавшійса отъ скалы, съ такою силою къ нему, же его ажъ въ горѣ подкинулъ; товариши привѣгши на помощь ему, подхватили его, дабы не скотилса въ близкую пропасть — но онъ лежалъ уже безъ души. Ударъ былъ такъ сильный въ груди, же ажъ сердце пукло.

Въ Кутахъ въ Галичинѣ случилса припадокъ изъ неосторожнаго обхожденіа съ трутиною. Тамошній корчмаръ принѣсь до дому трутинку на шурѣ въ подобіи хлѣба замѣшаную, и положилъ на лавѣ. Бывровница пребывавша тамъ съ своимъ сыномъ, думала же то коровай изъ свѣтлвы принесенный, и не могла воздержатиса, дабы не покушала его съ своимъ сыномъ; тотже спустилъ некавомъ духа, а она занедужала на смерть.

Голомуцкій епископъ оголосилъ возваніе къ ц. к. Моравской зверхности школьной, дабы дѣйствовала путемъ своимъ къ отстраненію тамешнаго звычаа, употреблати народныхъ учителей яко музыкантовъ въ корчмахъ и публичныхъ танцахъ. При томъ поручено есть, вѣднѣйшимъ учителямъ жалованіе подевысити, дабы не давати имъ причины до того неприличнаго заробку.

Понеже въ Пресбургскомъ округѣ весьма часто пожары случаются, произходящии отъ злоинцевъ и волоцюговъ, для того возобновленъ есть въ томъ округѣ доразный судъ на тыхъ, котрин огонь подкладаютъ.

Ц. к. военный судъ въ Медіолянѣ осудилъ дна 29 апріліа графа Франца Янноніа, бывшаго до 1848 года подполковникомъ гуссарскаго полка, ц. к. коморникомъ и рыцаремъ колькохъ россійскихъ, прусскихъ, сардинскихъ орденовъ, за измѣну и дегерцію на смерть, но понеже онъ въ Парижѣ живеть, повѣшено его образъ на шивеницу.

КОНКУРЕНЦЫ.

Посады офціала и ассистента канцелярійнаго въ Бервской Боеводинѣ; платежи по 600,

500, 300, 350 зол. ср., прошенія до ц. к. финансовой дирекции Бюроксы Боеводины и Банату; найдалѣй до 20 мая 1852.

— Посады почтмайстровъ въ Нада-Шеликѣ, Удваргилѣ, и Шнага-Шомко въ Семинградѣ; прошенія до ц. к. дирекции почты въ Сенинѣ, найдалѣй до конца мая 1852.

— Посада аксничего при камералѣ. Унгварскиѣ дворахъ въ Турѣ Реметской; платекъ 200 зол. ср. 40 корцока збожалъ, 108 четнарочъ сѣна, 18 сажень дровъ и 12 ведръ вина, и обывталъ; квация 200 зол. ср. прошенія до ц. к. финансовой дирекции въ Унгварѣ, найдалѣй до 30 мая 1852.

— Посада учителя естественной исторіи и физики при гимназій ц. к. Тересіанской академіи въ Бѣдинѣ; платекъ 1000 зол. ср. прошенія до ц. к. дирекции поманутей академіи, найдалѣй до конца юніа 1852.

СПРАВЫ НАРОДНЫЯ.

Надгробное Воспоминаніе.

Дня 13/4 Априліа 1852 розсталася съ тѣмъ свѣтомъ парохъ зъ мѣстечка Скалата всєхъ Оцець ІОСАФАТЪ ГЛИНСКІЙ вице-настоятель деканата Скалатского округа Тернопольского, въ 70 роцѣ житія своего, вышии черєзъ 44 лѣтъ въ томъ мѣстечку душпаствремѣ, вславилася черєзъ свое особливное милосердіе къ увогимъ и нещастливимъ; — имно своей долголѣтней тажкой слабости оставилъ однакожь по себѣ красный примѣръ побожности и терпеливости для своихъ прихожанъ, а для всполъ деканальныхъ примѣровъ надзвычайной неслыханой прилѣжности въ исполненіи обовязковъ своего стану до остатной хвилѣ житія. — Да будетъ тому достоиному мужєви вѣчна память!

Ант. Здерковский.

О ФОНДЪ ДЛЯ ВДОВИЦЪ И СИРОТЪ по русскихъ СВЯЩЕННИКАХЪ.

Зъ надъ Быстрицы Самборского округа!

Зажуренна сєланка, пострадавшая миленького своего хлѣбороба, лишается прецѣны при своей хатѣ, загоняхъ, добытку, стодолѣ и коморѣ; лише ей господаренька забракло, то або са отдасть, или дѣтины полнолѣтней дождається, а нѣтъ, то паровка прийметъ, тай родинонька не отцураетса ей, лише поратуетъ и запоможеть.

И вдовица по ремесланку дастъ си радѣ, прийметъ чєладника, провадитъ майстерство, и часто случается же отдається за мужъ, во тѣмъ способомъ заслюбившии майстровѣ чєладникъ до готового варєтата приходить, и скоро оставєтся майстромъ. Единнымъ ино найнѣщастливимъ естєствомъ на вѣльнѣкомъ свѣтѣ естѣ, вдовица по священнику русскому со сиротами, во лишается безъ хлѣба и хаты, акъ то ось тѣю сѣмненкѣю до-

лю пословица народна чорною краскою начертуетъ: „Попови дзконать“, а попадѣю съ сєла гонать.“ Сѣсѣды и собрата наши въ Архипархій Львовской о 20 лѣтъ раньше встали, тай насъ много выпередили.

Въ новѣйшихъ временахъ сталася сильнымъ покровителемъ вдовицъ и сиротъ по священникахъ нашъ благородный Басилъ! — То вѣда, не Басилъ, скажетъ не єдна простодушна вѣдєнька вдовица и скитаюча сиротка, онъ и о насъ паматаетъ, и промовляетъ за нами золотыи слова досвѣда, мудрости и чєловѣчюкоскія. Ино далѣй, на передѣ! благородный Басилю (вєчисленныи вдовицы просатъ, плачущии сироты молатъ!) упоминайте, дорадайте, перєсвѣчайте, загрѣвайте, ревнуйте, просѣтъ, во Русинови тракончє принѣки; — а будетъ лучше колєсь вдовицамъ и сиротамъ, которыхъ вѣдєчность созидаетъ Бамъ къ вѣчной памати вѣнцѣ изъ цѣтєчокъ неувѣдаємыхъ, во ихъ благодарныи слєзоньки отвѣжати будутъ!

Съ честію къ дост. дописоватєлю, и съ сердечнымъ впечатлѣніемъ вычитали сѣмо въ 19 Ч. вѣстника счотъ мєтєку вдовичо-сиротского епархій нашои, съ которого вєствуетъ, же зѣблалось и мало и много; мало, во еше до усовершенія прекрасной цѣли дужє далеко; много, во передъ коротенькимъ временемъ ничєго не выло, а нынѣ уже хорощє начало имѣемъ.

Примѣчаніе дост. дописоватєля съ надъ потока до врон надѣки, что не всѣ деканаты въ жертвованіи ревнютєся, естѣ правдивє, во тєе каждого года постєрѣгатисѣ давало, н. пр. 1850 г. 7 деканатовъ не пожєртововало ничєго, одинъ лише 12 зновъ одинъ ино 6 рєн. Рєвностію къ сѣмъ дѣлѣ, сє естѣ прилѣжнымъ и точнымъ жертвованіемъ отлєчалисѣ года 1850 Арєславскій, Мѣшинскій, Потєлицкій, Жєлєковскій, Мєлѣскій, Самборскій, Бѣчєскій, Перємыскій, Мєворєскій деканаты. Чєсть и щирорусєска подака ревнитєлямъ въ прєхорощємъ дѣлѣ, всєхъ намѣстникамъ и священникамъ поманутыхъ намѣстничєств!

Начєркъ 2 внєсеный, сє естѣ ежєрєчнє выпослєжєнє 3 сиротъ, и помножєніє совокѣпного мєтєку на 100,000 р. ср. — на соворѣ сєгорєчномъ епархїалномъ оголошенныи, естѣ дужє важнымъ предметомъ; во тєе оживитъ хорощѣ волю членовъ порєдочно жертвующихъ, притягнєтъ оттаєлючихъ, и принєсєтъ благоносныи оковєци. Надѣкатисѣ, же сєй начєркъ деканальнымъ соворамъ до нарадѣ предложєнъ будетъ.

Однакожь для лучшего своеврєменного порєзумѣнья и согласія, уже тепєрь о сѣмъ предметѣ розговоривати можємъ, коли и дост. настоятельство

вѣстника розговорамъ поманутого рода коломныи вєременописи радє отворити обѣщало.

Наша гадка естѣ по пословицѣ лєтинской „primus amor ab ego“, а по нашому „вєлизша сорочка акъ кафтанъ“, дабы наибольшє вниманіє звєрнути на тепєрѣшнїи вдовицы и сироты, и тѣмъ сильно по можности вєпомогати; во они то къ намъ рѣки о помочѣ вєтєгають, тай видимъ, акъ нѣждаются, вѣдѣютъ; а при томъ и о фѣндѣшу для вѣдѣщихъ поколѣнїи и врємєнъ съ всѣмъ не забывати. Отже потреба дужє значитєльную часть дохода мєждѣ тепєрѣшнихъ роздѣлати а пєвнѣ не велику илькєсть каждєгє рока одинакову, н. п. по 500 а наибольшє по 1000 рєн. капиталови присоворєплати. Тѣмъ спосєкомъ принєсємъ большѣ помочѣ тепєрѣшнимъ, каждый охотнє жертвовати будетъ, знаячє далєкого даєтъ, и порєдочноє большєе жертвованіє зѣблєтисѣ дастъ; во каждый самъ на сєбє радє позирєетъ, а что ныншнихъ вєчитъ, на сєбѣ сподѣтєсѣ. Факторомъ до усовершенія капиталѣу вдовичо-сиротского колєсь вєстєрєчаєчєго, вылѣ бы въ сѣмъ случѣѣ мєтєкѣ съ концємъ года 1850: 27,959 рєн. 30 вр. который на вѣдѣчностѣ ежєгодно о 500 до 1000 рєн. подноситисѣ малѣ бы; во чи вѣдѣчїа поколѣнїа совершеннымъ завєдєніемъ вєпомогатєльнымъ, безъ дальшого жертвованья, — о 100 лѣтъ скорѣйше лиєновъ о 100 лѣтъ вєзникѣши пользоватисѣ будутъ, тото ни намъ не улєгчитъ, ни нашнхъ вдовицъ тай сиротъ не загрѣтѣ. Сѣ гадка наша!

И. К.

(Конецъ.)

О завєдєніи взаимного забєспєчєнія насадитєлєй тѣтѣю противѣ градобитья.

Перєводъ изъ нѣмецкого сочинєнїа высокопочтєнного и благородного Г. Лѣхтєнера финансового Совѣтника.

Сѣгда вєредносны хмєры грозно на нєвосклонѣ повєлатєся, тогда каждый землѣдѣлєцъ, особєнно насадитєль тѣтѣю сѣмнымъ окомъ позирєетъ на висѣщѣ тѣчѣ; иєо градобитѣ естѣ тѣмъ, имже ужаєтєсѣ; градъ который въ малєнькомъ мгновєніи плодъ многомѣсачной мозоли уничтожєетъ, и продуктъ (производъ) найпынѣйшихъ огородовъ въ найгорєстїѣйшии вєстєстєлєки вєзѣчїного товарѣ обрабатєтѣ.

Гєографическєе положєніє Галичины, акєже особєнныи климатичныи отнєшєнїа, зѣдѣютєся творєнію града тѣземнє часто со случившимсѣ тѣчєми наибольшє помогати; а примѣчєствєнно надѣ Днѣстромъ и надѣ Прѣтомъ, акєже надѣ увєчючєми до вышнє поманутыхъ рѣкѣ стѣкаючимсѣ рѣчєками и потоками, гдє найпынѣйшии и наибольши тѣтѣювыи

плантацин снаходатєся, зєвыкли тѣи єлєментарныи пригоды гѣсто часто приєлєчатисѣ.

Насадитєли по наибольшєй части, которы добрєчїнностѣ забєспєчєнїа отъ градобитья понимаютъ, и которы за одно старїнностѣ в. правитєльствєа околє распрєстрєнїа тѣтѣюнового саджєня въ Галичинѣ, акєже познєнїє о благоствєнїи тѣтѣюниковъ познєнїє, произносатъ правєднєе жєланїє, абы в. правитєльствєо рєчїло или само на сєбє забєспєчєнє тѣтѣюновухъ огородовъ, за оттаєлющєсѣ отъ квоты закѣпной ассєкѣрациїнѣ надгєродѣ (прємиѣ) принати, или инциѣтивѣ прєдпочати, дабы подѣ его покровитєльствєомъ взаимнєе забєспєчєнїє завєдєніє отъ градобитья, мєждѣ насадитєлєми тѣтѣюу учредитисѣ могло. —

Къ истинно нє можє беспєчнє прєдположити, дабы в. правитєльствєо само зѣ сєбє рєчїлосѣ склонити къ принати тѣтѣю тѣтѣи гваранцин, и кромѣ иншихъ побѣдїтєльныхъ причинъ уже сѣмоє соотнєшєнїє зѣдєтєсѣ сѣмѣ протїворѣчєчєти; иєо высєкїи скарвѣ естѣ сѣмоистнымъ закѣпнємъ цѣлого продуктѣ, сєго ради должнымъ бы вылѣ, вѣ закѣпной цѣнѣ и ассєкѣрациїнѣ прємиѣ удєбрати. — Однакожь вѣ цѣли основанїа взаимного ассєкѣрациїного завєдєнїа рєчїло бы в. правитєльствєо найдѣлєтєльнѣйшу покровѣ оказати, и можє склонитисѣ изволитъ, управлєніє для тѣтѣюнового процвѣтѣ такъ полезного и поспѣшєтєвующего завєдєнїа на сєбє принати, егда бы жєланїа насадитєлєй въ такомъ видѣ прєдложєныи были, же о ихъ наклонєнїи и цѣломъ оєѣмѣ вѣ сѣмъ прєдметѣ нїакєе сомнѣнїє нє повєсталє бы. —

Первоє тронутїє повїнно а затѣмъ отъ самыхъ насадитєлєй оєѣавитисѣ, съ которыхъ большѣ часть до оєцєго поданья имѣла бы са совокѣпити, скоро бы таа гадка въ ширншихъ кругѣхъ розвѣжєдєна была. Дѣлаю, же мєждѣ тѣкими розположєнїамї на правєднєомъ мѣстѣцѣ жєлаю мои мысли оєѣавити, въ акєвомъ лицѣ такоє ассєкѣрациїнє завєдєніє на той разѣ, акъ бы в. правитєльствєо тогожь управлєніє на сєбє благоволило принати, учреждєннымъ могло выти; иєо въ нынѣшномъ начертанїи могли бы нѣкоторыи производитєлєи да акєе вылєснєнїє понати, и зарєзомъ наиблизша спосєбностѣ подѣлєтєся поєдинчїи оглавлєнїа, которы бы отлѣны или поправки вылагали, вѣ розговєры вылєснєнїи производити. —

Скоро бы в. правитєльствєо вѣ скѣтєкѣ, отъ мнєжайшой части насадитєлєй прєдложєннєй, прєсьбѣ благоволило сѣ рѣшити, взаимнєе забєспєчєнїє отъ градобитья оживити, и тѣе завєдєніє своимїи органамї (орѣдїамї) управлєтї повєлѣло, то най-

пєвнѣйшой естѣ рѣчєю, дабы каждый производитєль учѣстникомъ тогожь Инститѣта вылѣ почитаннымъ; иєо тѣлько подѣ сѣмъ єдинымъ условїемъ естѣ возмєжно, отъ поєдинчїхъ насадитєлєй прїхєдѣщиї датки такъ нїзєко розчислїтї, же ихъ выплата нє будѣтъ утѣжливѣ. — Чѣмъ большєе естѣ числє членовъ ассєкѣрациїного завєдєнїа, тѣмъ мєнша вєкладѣ, которѣ каждый сложити имѣтѣтъ, и сєго ради большѣ корїстѣ, которѣ изъ вєтѣплєнїа до тогожь, нє вѣ цѣли на зарєбокѣ оєчислєннєго Инститѣта вєрєстєтѣ.

Јосїфъ изъ Покутѣя.

(Прєдлєжєніє.)

Зѣ надѣ Сєлєкїи.

2. Сєла и люди надѣ Сєлєкїи-Скєй стєорнѣ.

Басѣтєльно нашнхъ сєлѣ, ихъ положєнїа, розрадѣ, оєѣствѣа и цѣлого завѣдѣванья, то ихъ акъ зєвыкє при русєскнхъ сєлахъ нє можнє подѣ одну мѣтѣру поставити, такъ акъ то по иншихъ зємлєхъ, гдє вѣтѣхлѣши вѣ сєло, а огланѣвши въ нємъ гарєздѣ о дєнѣ домъ, одно завѣдѣваньє, дальшє сєломъ можєшѣ смѣло головѣ завїнѣвши на возѣ захрєпѣтї, во знаєшь, акъ у єдного гєспєдєра знаєшѣ сѣ розрадѣжєно, такъ дальшє у каждого до остатного знаєдєш; — нє такъ мєловѣ по нашнхъ сєлахъ, у насѣ каждєе сєло, и вѣ нємъ каждєа омаь хѣтка имѣтѣтъ иншїи видѣ и лѣдѣ; вѣ каждой знаєдєш, что тєбє затрїмєтѣтъ, засмѣтитѣ или розвєсєлїтѣ; что гєспєдарѣ иншїи родѣ огорєжєнѣа, иншїи видѣ подѣворья, иншїи подѣлѣ тѣхѣ, отъ нїзєнькихъ двєрѣцѣтокъ до высєкихъ вєротѣ, отъ масѣнєнєкѣи завєрѣчєки до вєлїчєствєннєо засѣбѣ, каждый что отлѣннєго вєстрѣчєнє, уже сказѣлъ вышѣ съ иншимъ гєспєдарємъ ннша зємлѣа, нншїи гадкї. Нєразѣ то зєбачити, особєливо на правѣомъ Сєлєкїи вєргѣу, гдє въ Жєлєвѣ лєжѣщиї сєла мѣтѣи дѣѣѣ за лєгєдѣми по чорныхъ вєрѣхъ порєзлєзїанїєсѣ, акъ тѣмъ старѣи батѣко зѣ прєдсѣдѣу чи прївѣчїки на околє старого дєрєва липы, дѣѣа, сосны или вєрєзы оєѣвѣдѣвєсѣа, сокирою зѣ прєдѣ вѣкѣу нє дрєснѣвши дєрєва, подѣ которымъ еше его прѣдѣдѣ дѣтїною сѣ вавилѣ, до которого много спомїнокъ, нєразѣ цѣлѣю родимѣ исторїю, а сѣ нєю сѣоє сєрдцѣ прївєзѣутѣтъ. — И надѣвїєнншїи на тѣю нєодностѣйнностѣ розрадѣ нашнхъ сєлѣ, а вѣ ннхъ частѣу крутїаннѣу уанцѣ, мїмо волѣ згєдѣшѣ мнѣвѣшєстѣ, коли то нашн прѣотѣцѣ скрѣвѣающнє прєдѣ лютымъ вѣсѣрѣманѣомъ, та вѣ затншннѣхъ отвѣчєннхъ гѣвѣвѣхъ прєгалннѣхъ, зѣ оєовнѣ съ своимїи нїщѣстнннми родїнамї хрїаннїшѣа искљочнї, нє имѣлї часѣи охотѣ, зѣ сѣсѣдѣа прїмѣрѣ вратї; кож-

дѣи гадѣлѣ, дѣлѣлѣ, ставнлѣ жѣкѣ было можнѣ; — а до чєго отъ вѣкѣу нѣждєю прїнєволєнѣ навѣкѣ, того такъ вєрзє нынѣ нє покннѣтѣ. Но тѣмъ лѣсѣамъ, свѣдѣкамъ оєннє соѣчѣстнннмъ русєского родѣ и єго нєдєлї, прї вєсѣмъ томъ много должнѣ сѣмо подѣдѣкї, они во хрїаннїи нашѣ народѣ нє токѣмо отъ поганї и нєволи, аєе наибольшє отъ вєсѣкой пади и развєратнєннєи лнхєго свѣта; во поглѣнѣмо н. п. мєждѣ Хлѣвєцкїи, Хорєновєскїи, Сєлєскїи и др. . . Надсєлєкїїскїи люди . . . акїи то чєстннн; акїи мнѣны, акїи здєровнн! — єдєнѣ вѣ дрѣгєго акъ зѣ камєнѣ вѣтєсаннн, лѣбо подѣвнтї: акъ лїцѣ смѣклѣнн, урєдїлѣвнн; акъ пєгодѣ вєслѣнн, акъ позавїдовѣтї тѣѣкѣ прїдєтѣ того здєровѣа, колї глѣнєшѣ на молодѣа рєсєлого акъ вєрѣ, сѣ крутѣмъ волєсомъ ажѣ на плєчї, а лїцѣ мѣѣ кровѣ сѣ молокомъ; — а оєо — чи оно акъ нєбо снє — чи чорнє, то тѣѣкѣ акъ стрѣѣла мїготнѣтѣ, зѣдѣтєсѣ, же вєє прєрєшнєнѣтѣ, кѣдѣ глѣнєтѣ; — а о дѣвѣчѣтѣхъ тѣхъ вєстѣдлнвнхъ кнѣгннхъ, которы то вѣ свонѣхъ вѣлєнѣкнхъ повѣшнєвѣннхъ сорочкѣхъ, сѣ прєкраснымї разнѣоєѣтнннмї загрѣвѣкѣамї, вѣ пышннн свон чорннн жнчєкѣамн та вєє уєсѣтнн свнтѣ чопѣрнєнєкѣо пострєннн; во прї свонѣхъ матѣкнхъ, тѣхъ розкѣшннхъ лѣнѣхъ, мѣѣ тѣѣкѣ зєрєчєкн лєнєнѣкнн выглѣдѣютъ; — о тѣхъ кажѣ лнн згєдѣї, колї еше повѣажннн старѣадѣвннмъ рантѣухѣомъ мѣѣ инокнннн завнтїи матрѣны, та волєсомъ кѣѣѣ молоко вѣлѣмъ почтєнннн старѣцѣ, — нє єдного молодого тѣѣстєхѣа на сѣѣтѣкѣ здєровымъ и гєжннмъ сѣоимъ лнцѣмъ завѣстѣдѣютъ. Сєловѣмъ красннн и здєровнн люди, гѣдѣ Сєлєкїи прєплѣмнн, гѣдѣ о ннхъ нарєзкѣывѣтисѣ! И нє днѣвно, у ннхъ прї сєрдєчнѣо прєстѣтѣкѣ, зѣ рѣдѣа прѣа наймнѣїшѣю завѣвою, онн всѣдѣ гѣї тѣи пчєлы вѣ улѣдѣхъ, кѣтѣютєся колє зємлєдѣлѣа и скѣтѣовѣдѣтѣа; а вѣ старѣи лѣѣсы по за чорнн дѣврї нє радѣ хѣдїла высєкорєднѣа панѣа, свѣтѣвоа розпѣстѣа, воєлѣсѣа внѣжѣ, покѣлѣтї свон панєкїи нѣжєнѣкн на шншѣкѣхъ и упѣлѣхъ галѣзѣхъ, она акъ знаєтє полѣвнлѣа панєкїи, глѣдѣнѣкнн и вєсковѣннн поємѣстѣ, пѣхѣовнн лѣжѣа, рєвно вєсыпаннн камѣнннн гѣстнннн; хѣтѣ то прѣвѣда кажѣтѣ тѣпєрѣ люди, же она уже сѣѣѣ пасѣовнн чѣкѣтѣсправнншнн, та назѣвншнє дѣмѣокрѣацїю, затѣскѣсѣа до повѣзнннхъ мѣѣстѣамъ сєлѣ, аєе акѣсѣ мѣѣ у насѣ нє дѣжѣ часто напѣтѣѣаємъ; чи то же она акъ кажємъ лѣкѣсѣа замѣчнтї или покѣлѣтї ногн, чи мѣжє же трѣхѣа нє смѣтѣтъ, за тѣю Бѣжѣо нєвѣѣстєю, южє вѣкрѣу свѣтѣу нменѣемъ, которѣ акъ пѣхѣа матї дѣтї свон подѣ уѣвою стрѣхѣю нє оставлєтѣтъ, но вєє крїлѣмнн своимн лѣвннн и надѣкн вѣ

гнѣздѣ шире русскомъ хоронитъ и вы-
грѣваетъ. Бѣдной памяти передали
съмо слова покойного Владыки вого-
любового Іоанна, посѣтившаго наши
стороны въ р. 1842 и 1843, который
до слезъ уррадованъ надъ красотой
душъ и чистотою сердецъ своихъ Над-
солокійскихъ дѣтей изрекъ: „А ла-
каемъ, васъ въ далечинѣ отъ
насъ живущихъ злѣдѣнѣлыхъ
застати, а тѣ всюда переконую-
са о жизни истинно спаситель-
ной, которая васъ Богу и лю-
демъ милыми чинитъ. — Боже

благослови!“ — Отъ такіи то на-
шинъ Надсолокійскіи стороны, та-
кіи села, такіи и люди! —

Богданъ.

ИЗВѢСТІЕ ЛИТЕРАТУРНОЕ.

Наша наибольшая нужда есть, же не имѣемъ
довольно школьныхъ учебныхъ книжекъ. Же-
лание есть общіе, ажъ найкорше ихъ приобрѣсти, дабы
жажду учащейся молодежи утолити, а однакъ такъ
рѣдко появляются сочиненія подобнаго рода, хота са-
мое правительство и помощи и награды не щадитъ. —
Съ утѣшеніемъ извѣщаемъ чест. читательству, же
въ короткомъ времени умножится сіа отрасль словесно-
сти новою прехорошою книгою. — Зоологіа (звѣ-
рословіе) или наука о животныхъ, составлена Г. Ва-

силіемъ Болонномъ подѣкъ лучшихъ нѣмецкихъ
источниковъ, удостоилася одобренія в. министерства
просвѣщенія, ако учебная книга для лицезанныхъ классовъ
высшихъ гимназій, и будетъ печататиса статскимъ
изданіемъ. — Г. сочинитель получилъ награду по
30 зол. ср. отъ печатанаго аркуша. — Звертаемъ вни-
маніе ажъ читателей въ общіе, такъ учащейся моло-
дежи въ особенноти на сіе прекрасное, и цѣль соотвѣт-
ное сочиненіе. Дай Боже скоро и больше такихъ!

ИСТОРИЧЕСКІЯ ВОСПОМИНАНІЯ.

Д. 13. Мал 1817 п. л. м. Бѣжчаніе Юрхикна-
гини Леоподины съ наследникомъ Португійского и
Бразиліанского престола Донъ Педро.

Д. 14. Перва прѣва транспорту войска на сѣ-
верной желѣзницѣ въ Бѣднн.

Юлій.

КОРОТКІЙ РЫСЪ
ИСТОРИИ
АВСТРІЙСКОЙ ДЕРЖАВЫ.

Черезъ Вас. Збор.

Ш. ЧАСТЬ.

Отъ часу Габсбурговъ, ажъ до
новѣйшихъ временъ.

Отъ року 1273—1741.

Рудолфъ зъ Габсбурговъ и его сыны.

(Продолженіе).

Храбрость и повожность Рудолфа
позыскали ему много друзей котри
го за найдостойнѣйшого князя до
возвышенія на нѣмецкій престолъ уз-
нали. Коли онъ довѣдалъ са що го на
корола нѣмцѣвъ выбрано, то зробилъ
всей часъ миръ съ мѣстомъ Базель,
удалъ са до Ахенъ, абы совѣ дати
вложити на голову нѣмецко королев-
ску коруну.

Понеже при той корунаци д. 24
Жовтня 1273 небыло жадного скиптра,
приступилъ Рудолфъ до олгара, под-
нѣсь въ гору крестъ тамъ стоавшій
и примовилъ до присутствовавшего на-
рода: „Той знакъ, котрый изва-
виль цѣлый свѣтъ, може во-
истену и менѣ за скиптръ слу-
жити.“ Уже первоначальне сильне вы-
ступленіе Рудолфа зъ Габсбурговъ ако
корола дало цѣлой Нѣмечинѣ доказъ
що выкоръ дуже былъ шаставнымъ.

— Бѣк лена котрин отъ часу смерти
Фридриха пороздавано, уважнлль
Рудолфъ еднымъ словомъ, протое му-
сѣли всѣ посѣдатели ленъ прійти, абы
свои лена на ново зъ его рукъ полу-
чити. — Межи тыхъ належалъ такожь
Отокаръ, король Чехъ, и дотыхчасо-
вый посѣдатель Бавенбергскихъ краѣвъ.
Понеже Отокаръ о нове наданье лена
просити нехотѣлъ, то былъ онъ пер-
вымъ противу котрому Рудолфъ вой-
ну выточилъ абы го упокорити. Ото-
каръ мусѣлъ Бавенбергскій край отда-
ти, и получилъ ино Чехи и Мораву
ако лено зъ рукъ можлиго Рудолфа.
Доткненьи утратою такъ хорошихъ
краѣвъ, запустилъ са Отокаръ еще
разъ въ войну; но и той разъ къ
своему нещастю.

Надъ верегами рѣки Морави прый-
шло дна 26 Серпня 1276. до битвы
межи нимъ а нѣмецкимъ цѣсаремъ,
где самъ Рудолфъ що ино житѣль не-
пострадалъ. Сего то дна згасла та-
кожь зора шаста и жизни Отокара.
— Узрѣвшѣ трупъ его, воскликнулъ
розчувстванный Рудолфъ: Поглянь-
те на ничтожность всей земскои
великости! — Рудолфъ перепросилъ
са познѣйше съ вдовицею Отокара, и
заручилъ наветъ своего сына Юта съ

малолѣтнимъ сыномъ Отокара, Вац-
лавомъ II.

Дна 1. Сѣчна 1279. входилъ
Рудолфъ ако повѣдатель торжествен-
нѣйше до Бѣднн. Все упорядковуючи,
зоставалъ онъ неомалъ патъ лѣтъ въ
Ракуссахъ, а отходачи лишилъ своего
найстаршого сына на намѣстника дер-
жавы. Зробивши и въ нѣмечинѣ по-
радокъ где въ едномъ року 70 крѣ-
постныхъ сидѣлицъ розвойничихъ ри-
царовъ розѣкоралъ, и 29 такимъ то
злочинцамъ велѣлъ головы стати;
началъ на конецъ и о томъ розду-
мовати, ажъ бы то будучность сво-
ихъ краѣвъ и своей родины zabezпе-
чити. На едномъ державномъ соворкѣ
въ Аугсбургу представилъ Рудолфъ
свои заслуги, и що бы то справедливо
было вознаградити тѣмже въ сынахъ
его. — Бѣ слѣдствіе того получили
его сыны Ялврейхтъ и Рудолфъ за
согласіемъ князей ако лено тѣи край,
котри Отокаръ посѣдалъ а то: Раку-
сы, Сѣирію, Корутанію, Кра-
ину, Биндійску Украину и Пор-
тену, (сыни его мали допѣру по
12 лѣтъ вѣкку), понеже найстаршій
возлюбленный сынъ Рудолфа утопилъ
са припадково въ водахъ Рену. —

(Продолженіе.)

ГОСПОДАРКА.

Способъ, удержати масло
свѣжо и вкусно чрезъ долгое
время.

Купленое масло, о котромъ лег-
ко сомнѣватиса можна, же оно неспо-
собное къ долгомю сохраненію, вывире-
тса изъ судна, а переполокавши и
перемѣсивши его добре въ чистой водѣ,
розстелюетса на чистомъ полотенцѣ,
дабы зъ воды обсохло; потомъ на-

биваетса его твердо въ горнецъ, кото-
рый вставлаетса въ котель, водою до
половины наполненный, а подложивши
огонь подъ тѣмже, варитса доки во-
да не закипитъ. Тогда отставлаетса
отъ огню, и остужаетса масло въ кот-
лѣ. — Тѣмъ способомъ едностайнаго
и повольнаго топленія, осѣдаютъ всѣ
сырныи части масла на сподѣ, а мас-
ло чисте не подлагаетъ испорченію, и
можетъ чрезъ вольше годовъ сохрани-
тиса.

ЛИСТОНОШЬ ВѢСТНИКА.

Б. Зв. М. Б. Надѣмоса що невакомъ удасть
са намъ учинити задосте желаніамъ Вашимъ. Бѣрти
що дуже ради будемо.

Г. М. Р. Менше словъ а больше правды, —
менше сварнѣ а больше зриванія споротивныхъ умы-
словъ, то есть правдомъ нашимъ — про тое негнѣ-
вайтиса, що Вамъ рѣшительно отказати мусимо.

Г. М. на Покутію. Съ всемъ на насъ за-
бываети, но мы пересвѣдчени есьмо о Вашей благоскло-
ности къ намъ, и що са невакомъ ако селокѣи нашъ
вновь отозвети са са лишъ въ Своихъ важнѣйшихъ
дѣлахъ опраетн. Желамъ Вамъ цѣлымъ сердцемъ
шаста, и надѣмоса же якось Богъ допоможе, та
же то въ извѣстномъ предметѣ смѣло напоминати
можно: „fiat justitia et pereat mundus.“

Б. Зв.

Типомъ ОО. Мехитаристовъ.